

YOU PART

Engage. Connect. Empower

PRAVIDLA PRO PARLAMENTY MLÁDEŽE

FAKTA

CÍLE

PŘÍPRAVA

VŠEOBECNÁ PRAVIDLA

DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE

PRAVIDLA PRO PARLAMENTY MLÁDEŽE

FAKTA

Věk účastníků a účastnic: 12+

Počet osob: nejméně 10

Délka trvání: minimálně 1 rok, optimálně trvale

CÍLE

Parlamenty mládeže mají zásadní význam pro to, aby mladým lidem poskytly skutečné příležitosti k účasti a podpořily jejich zapojení do utváření jejich komunit. Podle Úmluvy OSN o právech dítěte mají mladí lidé právo účastnit se veřejného života, ale toto právo často není plně respektováno nebo realizováno. Parlamenty mládeže jsou nejen platformou pro politické vzdělávání a participaci, ale také důležitým nástrojem pro posílení demokratické společnosti. Prostřednictvím aktivní a smysluplné účasti v parlamentech mládeže se mladí lidé učí přebírat odpovědnost a aktivně se podílet na utváření své budoucnosti.

PŘÍPRAVA

Skutečná účast mládeže není dětská hra. Mají-li mít mladí lidé šanci něco změnit ve škole, ve své obci, městě, regionu nebo zemi, potřebují stabilní, samostatně zvolené a organizované struktury, které mají politickou a finanční podporu dospělých (obecních a regionálních zastupitelstev a vlád).

Pro ustavení a fungování parlamentu mládeže je nezbytná podpora dospělých a pevná organizační základna. V ideálním případě by jej měli založit sami mladí lidé nebo k tomu mělo dojít alespoň za jejich aktivní účasti. Pro vyvolání zájmu a angažovanosti je důležité oslovit mladé lidi přímo. Zásadně by měli být zapojeni i mladí lidé, které nelze oslovit prostřednictvím vzdělávacích institucí, ale spíše prostřednictvím DDM a středisek mládeže a dalších míst, kde tráví volný čas. Spusťte například kampaň prostřednictvím sociálních médií a uspořádejte úvodní setkání v centru mládeže, ve škole nebo na internetu.

OBEČNÉ POKYNY

- Mladí lidé v zásadě určují agendu, tj. vytvářejí své politické požadavky a rozhodují o tom, jak je chtějí prezentovat.
- Je důležité, aby se parlamenty mládeže zabývaly tématy, která se týkají mnoha různých skupin mladých lidí. Všichni mladí lidé, kterých se to týká, by měli dostat příležitost účastnit se (v nově vytvořené struktuře). Je třeba zohlednit nejen faktory, jako je pohlaví a vzdělání, ale také věkové rozdíly zejména mezi mladší a starší mládeží.
- Dospělí koordinátoři a koordinátorky (pracovnice a pracovníci s mládeží atd.) dbají na dodržování a uplatňování demokratických zásad před hlasováním i během něj: např. kompromisy je třeba dělat i v případě střetu zájmů; při schvalování důležitých témat a požadavků nemůže většina jednoduše převážit nad menšinou atd.
- Volba mladých mluvčích - pro místní reprezentaci i pro vyslání zástupců do regionálního a celostátního parlamentu mládeže - by měla být reprezentativní a různorodá. Své slovo by měli mít nejen ti mladí lidé, kteří již mají příslušné dovednosti díky svému školnímu vzdělání. Osoby pracující s mládeží mohou mladým lidem umožnit účast na semináři o tom, jak vystupovat před velkým publikem.

TIP: Další informace o této problematice naleznete v příslušném oddíle o workshopech, v kapitole sady digitálních nástrojů YouPart.

- Koordinátorky a koordinátoři podporují tento proces poskytováním potřebných informací o rozpočtech, politické odpovědnosti a kompetencích (resorty a místní, regionální a mezinárodní úroveň), právní situaci atd. Tím je zajištěno, že požadavky mladých lidí budou adresovány správným osobám s rozhodovací pravomocí a že budou realisticky posouzeny šance na realizaci požadavků.
- Realizace alespoň některých požadavků by měla být možná v relativně krátké době, maximálně do jednoho roku. Pokud je obvyklá doba realizace mnohem delší, mnoho mladých lidí ztratí zájem, protože nevidí výsledky své činnosti.
- V procesu participace hrají dospělí podpůrnou a spolupracující roli a nepřebírají úkoly sami jen proto, že mají více zkušeností. Důvěryplný a podporující přístup je základním prvkem úspěšné participace. Důležitá je jak kvantita (počet účastníků), tak kvalita participace.

DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE

Ačkoli by bylo ideální, kdyby vznik parlamentů mládeže iniciovali a vedli sami mladí lidé, praxe ukazuje, že mnohé z těchto parlamentů jsou výsledkem iniciativy shora. Důvodem je často skutečnost, že samostatná organizace založená mladými lidmi může být velkým problémem kvůli právním strukturám nebo organizačním a praktickým záležitostem. Různé právní rámce na místní, regionální a celostátní úrovni vyžadují specifické znalosti a zdroje, které mladí lidé často nemají snadno k dispozici.

Vytváření takových struktur navíc vyžaduje hlubší porozumění organizačním procesům, které se mladí lidé musí nejprve naučit. Podpora ze strany dospělých, ať už v podobě vzdělávacích organizací, místních orgánů nebo politických subjektů, je proto nejen užitečná, ale často i nezbytná pro vytvoření a efektivní fungování potřebných struktur. V této souvislosti je obzvláště cenný přístup umožňující společnou tvorbu. Když dospělí a mladí lidé spolupracují, je možné využít silných stránek a zdrojů obou skupin nejen k vytvoření parlamentu mládeže, ale také k zajištění dlouhodobé aktivní účasti. To umožňuje reálný vliv na politická rozhodnutí, který přesahuje symbolická gesta a přináší skutečné změny.

TIP: Neorganizujte parlament mládeže v právní formě sdružení (nestátní organizace). V takovém případě musí právnická osoba plnit řadu povinností vyplývajících ze zákonů a předpisů vaší země, neboť parlamenty nejsou nestátní organizace, ale jsou zakotveny v legislativě. Více informací naleznete v Revidované evropské chartě o účasti mladých lidí na místním a regionálním životě.

YOU PART

Engage. Connect. Empower

PARTNEŘI PROJEKTU

Projekt je realizován za finanční podpory Evropské unie. Vyjádřené názory a stanoviska jsou výhradně zapojených organizací, autorů a autorek a nemusí nutně odrážet názory a stanoviska Evropské unie nebo Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA nejsou za uvedené informace zodpovědný.